

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

ZJEDNOCZONE NIEMCY
W NOWEJ EUROPIE

Gdzie znajdują się Niemcy
Wschodnie?

Gdzie leżą „Niemcy Wschodnie”?

Pojęcie historyczne „Niemcy
Wschodnie”

W poszukiwaniu paradygmatu
dziejów Niemiec

RFN a bezpieczeństwo europejskie

Zjednoczone Niemcy a Europa

Sukcesja państw

Ewolucja systemu politycznego RFN

Christa Wolf – pisarka kontrowersyjna

Niemcy i wojna w Jugosławii

Mentalność Niemców zachodnich
i wschodnich

Problemy polsko-niemieckich stosun-
ków finansowych

Archiwiści niemieccy (1989-1991)

Polska – Niemcy – Europa ab ovo

1993

4

(269)

PL ISSN 0033-2437

Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

ZJEDNOCZONE NIEMCY W NOWEJ EUROPIE

ARTYKUŁY

<i>Jan M. Piskorski</i> , Gdzie znajdują się Niemcy Wschodnie? O problemach związanych z przesuwaniem się granic. Tytułem wstępu do artykułów Hartmuta Boockmanna i Klausa Zernacka	3
<i>Hartmut Boockmann</i> , Gdzie leżą „Niemcy Wschodnie”? Niemcy i ich historia we wschodniej części Europy Środkowej	13
<i>Klaus Zernack</i> , Pojęcie historyczne „Niemcy Wschodnie” a niemiecka Landesgeschichte	25
<i>Hubert Orłowski</i> , O tęsknocie za normalnością, czyli w poszukiwaniu paradygmatu dziejów Niemiec	43
<i>Zbigniew Mazur</i> , RFN wobec problemów bezpieczeństwa europejskiego	73
<i>August Pradetto</i> , <i>Petra Sigmund</i> , Zjednoczone Niemcy i Europa Środkowowschodnia	99
<i>Władysław Czaplinski</i> , Sukcesja państw a odpowiedzialność międzynarodowa (Czy RFN odpowiada za działania Rzeszy?)	125
<i>Michel Fromont</i> , Ewolucja systemu politycznego Republiki Federalnej Niemiec	147
<i>Maria Tomczak</i> , <i>Christa Wolf</i> – pisarka kontrowersyjna	161

MATERIAŁY

<i>Bogdan Koszel</i> , Niemcy i wojna domowa w Jugosławii. Czy Niemcy są odpowiedzialne za wybuch konfliktu jugosłowiańskiego?	181
<i>Bernard Perlak</i> , Trudności wzajemnego zrozumienia – różnice w mentalności Niemców zachodnich i wschodnich	201
<i>Bronisław Sulimierski</i> , Problemy polsko-niemieckich stosunków finansowych	214
<i>Stanisław Nawrocki</i> , Udział archiwistów niemieckich w procesie jednoczenia kraju (1989-1991)	235
*	
Polsko-Niemiecka Nagroda za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich	249

POLEMIKI – DYSKUSJE

<i>Andrzej Werner</i> , Polska – Niemcy – Europa ab ovo	257
---	-----

OCENY I OMÓWIENIA

<i>Heinrich Albertz</i> , Der Wind hat sich gedreht. Gedanken über uns Deutsche (omów. <i>M. Wagińska-Marzec</i>)	279
<i>Uwe Backes</i> , <i>Eckhard Jesse</i> , Politischer Extremismus in der Bundesrepublik Deutschland (omów. <i>M. Maciejewski</i>)	282
<i>Immanuel Geiss</i> , Der Hysterikerstreit. Ein unpolemischer Essay (omów. <i>M. Maciejewski</i>)	284
<i>Dieter T. Umbach</i> , <i>Thomas Clemens</i> (red.), Bundesverfassungsgerichtsgesetz. Mitarbeiterkommentar und Handbuch (omów. <i>P. Hofmański</i>)	287
<i>Witold Małachowski</i> , Republika Federalna Niemiec w EWG i NATO (omów. <i>T. Sporek</i>)	289
<i>Gert-Joachim Glaebner</i> , Der schwierige Weg zur Demokratie. Von Ende der DDR zur deutschen Einheit (omów. <i>B. Perlak</i>)	291
<i>Heinrich Bortfeld</i> , Von der SED zur PDS. Wandlung zur Demokratie? (omów. <i>B. Perlak</i>)	293

Hans-Adolf Jacobsen, Mieczysław Tomala (red.), Warszawa-Bonn 1945-1991. Stosunki polsko-niemieckie. Analiza i dokumenty (omów. <i>Z. Mazur</i>)	295
Deutsche und Polen. 100 Schlüsselbegriffe. (omów. <i>E. Koźmicki</i>)	299
W. Fiedler (red.), Internationaler Kulturgüterschutz und deutsche Frage (omów. <i>W. Czaplński</i>)	301
Deutsch-polnische Ansichten zur Literatur und Kultur. Jahrbuch 1991 (omów. <i>T. S. Wróblewski</i>)	303
Wojciech Kunicki, Projektionen des Geschichtlichen. Ernst Jüngers Arbeit an den Fassungen von „In Stahlgewittern“ (omów. <i>H. Orłowski</i>)	306
Konfiguracje. Artykuły i studia polsko-niemieckich stosunków kulturowych. Red. Halina Barcikowska, Jan Papiór (omów. <i>W. Król</i>)	307
Deutsche Polenliteratur. Red. Gerard Kozierek (omów. <i>R. Dziergwa</i>)	308
Romain Yakemitchouk, Les républiques baltes et la crise du fédéralisme soviétique (omów. <i>T. S. Wróblewski</i>)	312
Wojciech Kotowski, Quellen zur Geschichte der deutschen Minderheit in Polen von 1919 bis 1939 in deutschen und polnischen Archiven (omów. <i>D. Matelski</i>)	314
Thomas Urban, Deutsche in Polen. Geschichte und Gegenwart einer Minderheit	
Joachim Rogall, Die Deutschen im Posener Land und in Mittelpolen. Studien- buchreihe der Stiftung Ostdeutscher Kulturrat (omów. <i>A. Sakson</i>)	315

NOTY

Henryk Batowski, Niesozła „Biała Księga” z roku 1940. Rozprawa źródłoznawcza (omów. <i>S. Zerko</i>)	319
Thomas Assheuer, Hans Sarkowicz, Rechtsradikale in Deutschland. Die alte und die neue Recht (omów. <i>G. Adamczyk</i>)	320
Dietz-Rüdiger Moser (red.), Neues Handbuch der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur seit 1945 (omów. <i>H. Orłowski</i>)	321

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Lech Janicki, Jerzy Kozeński, Jerzy Krasuski, Zbigniew Kulak, Andrzej Kwilecki,
Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Lech Trzeciakowski, Waclaw Wilczyński,
Marian Wojciechowski, Anna Wolff-Powęska (przewodnicząca), Tadeusz S. Wróblewski,
Janusz Ziółkowski

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Redaktor: Ewa Kozłowska

Wydanie publikacji dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, STARY RYNEK 78/79

Nakład 900 egz. Objętość: ark. wyd. 23,5 ark. druk. 20,125. Papier druk. sat. kl. III, 80g, 70×100.
Oddano do składu w listopadzie 1993 r. Podpisano do druku w marcu 1994 r. Druk ukończono
w kwietniu 1994 r. Zam. nr 297/23. Cena 40 000,-

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA - POZNAŃ, UL. HEWELIUSZA 40

INHALT

- Jan M. Piskorski*, Wo befindet sich Ostdeutschland? Die schiebung
Hartmut Boockmann, Wo liegt Ostdeutschland? Die Deutschen und ihre Geschichte im östlichen Mitteleuropa
Klaus Zernack, Der historische Begriff „Ostdeutschland“ und die deutsche Landesgeschichte
Hubert Orłowski, Von der Sehnsucht nach Normalität oder auf der Suche nach dem Paradigma deutscher Geschichte
Zbigniew Mazur, Die BRD gegenüber den Problemen der europäischen Sicherheit
August Pradetto, *Petra Sigmund*, Ostmitteleuropa und das vereinte Deutschland
Władysław Czapliński, Staatennachfolge und Staatenverantwortlichkeit (haftet die BRD für die Delikte des Dritten Reiches?)
Michel Fromont, Die Evolution des politischen Systems der BRD
Maria Tomczak, Christa Wolf – eine kontroverse Schriftstellerin
Bogdan Koszel, Deutschland und der Bürgerkrieg in Jugoslawien. Ist Deutschland für den Konfliktausbruch in Jugoslawien verantwortlich?
Bernard Perlak, Die Schwierigkeiten sich miteinander zu verstehen – Unterschiede in der Mentalität der westlichen und östlichen Deutschen
Bronisław Sulimierski, Die Probleme der deutsch-polnischen Finanzverhältnisse
Stanisław Nawrocki, Die Teilnahme der deutschen Archivare am Prozeß der Landesvereinigung (1989-1991)
 Der Deutsch-Polnische Preis für besondere Verdienste in der Entwicklung der deutsch-polnischen Beziehungen
Andrzej Werner, Polen – Deutschland – Europa ab ovo

BPJZ 1000

CONTENTS

- Jan M. Piskorski*, Where is East Germany situated? About the problems connected with changes of the border lines
Hartmut Boockmann, Where is East Germany situated? Germany and its history in the eastern part of Central Europe
Klaus Zernack, Historical notion „East Germany“ and German Landesgeschichte
Hubert Orłowski, Longing for normality, or looking for German history paradigm
Zbigniew Mazur, The German Federal Republic towards the problems of European security
August Pradetto, *Petra Sigmund*, United Germans and Middle-East Europe
Władysław Czapliński, State succession and responsibility of States (Is the Federal Republic Germany responsible for the delicts of the German Reich?) of Germany
Michel Fromont, The evolution of the German Federal Republic's political system
Maria Tomczak, Christa Wolf – a controversial writer
Bogdan Koszel, Germany and civil war in Yugoslavia. Is Germany responsible for the outbreak of the Yugoslavian conflict?
Bernard Perlak, Difficulties in mutual understanding – differences in western and eastern Germans' mentality
Bogusław Sulimierski, Problems of Polish-German financial relations
Stanisław Nawrocki, German archivists' participation in the process of country unification
 Polish-German Award for rendering special services to a cause of development of the Polish-German relations
Andrzej Werner, Poland-Germany-Europa ab ovo